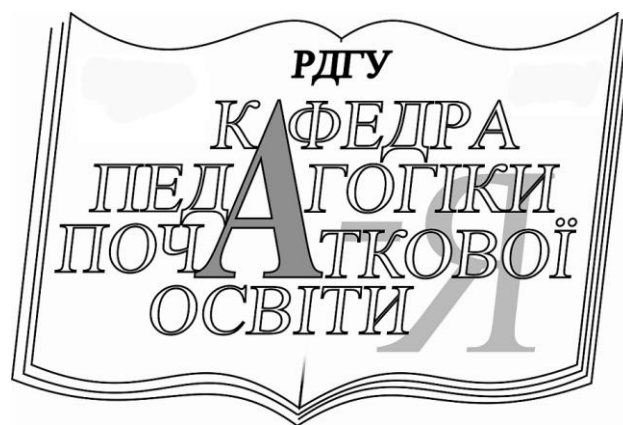

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Професійний розвиток педагога

Матеріали ІV регіонального науково-практичного семінару
*«Сучасний вчитель початкових класів:
реалії та перспективи»*
10 грудня 2013 року

Рівне
Видавець О.Зень
2013

УДК 373.3.011.3-051.
ББК 74.204.2
П-84

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради
Рівненського державного гуманітарного університету
(протокол № 4 від 24 листопада 2013 р.)

Програмний комітет:

- Постоловський Руслан Михайлович** – кандидат історичних наук, професор, ректор РДГУ – **голова оргкомітету;**
- Поніманська Тамара Іллівна** – кандидат педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи РДГУ – **заступник голови оргкомітету;**
- Павелків Роман Володимирович** – доктор психологічних наук., професор, проректор з науково-педагогічної та навчально-методичної роботи РДГУ – **заступник голови оргкомітету;**
- Сілков Валерій Васильович** – кандидат педагогічних наук, професор, декан педагогічного факультету РДГУ;
- Колупаєва Тетяна Євстафіївна** – кандидат педагогічних наук, професор;
- Бричок Борис Павлович** – кандидат педагогічних наук, професор;
- Яковишина Тетяна В'ячеславівна** – кандидат педагогічних наук, доцент;
- Гудовсек Оксана Анатоліївна** – кандидат педагогічних наук, доцент;
- Шевців Зоя Михайлівна** – кандидат педагогічних наук, доцент;
- Бричок Світлана Борисівна** – кандидат педагогічних наук, доцент;
- Боровець Олена Віталіївна** – кандидат педагогічних наук, доцент;
- Веремчук Алла Петрівна** – кандидат педагогічних наук, доцент;
- Міщеня Оксана Миколаївна** – кандидат педагогічних наук, доцент;

Рецензенти:

- Чепіль Марія Миронівна** – доктор педагогічних наук, завідувач кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка
- Пальчевський Степан Сергійович** – доктор педагогічних наук, професор кафедри загальної і соціальної педагогіки та управління освітою Рівненського державного гуманітарного університету

Професійний розвиток педагога. Матеріали IV регіонального науково-практичного семінару «Сучасний вчитель початкових класів: реалії та перспективи» – Рівне: О.Зень, 2013.- 160 с.

ISBN 978-617-601-074-6

У матеріалах IV регіонального науково-практичного семінару подаються статті викладачів Рівненських вищих навчальних закладів, статті та конспекти навчальних занять вчителів загальноосвітніх шкіл. Представлена тематика розроблена з урахуванням сучасного вітчизняного та зарубіжного педагогічного досвіду, досягнень педагогічної та психологічної науки.

Матеріали були представлені на науково-практичному семінарі "Сучасний вчитель початкових класів: реалії та перспективи", проведеного кафедрою педагогіки початкової освіти за участю представників міського управління освіти, викладачів, завучів та вчителів шкіл.

Матеріали розраховані на викладачів, вчителів та студентів психолого-педагогічних спеціальностей.

За достовірність фактів, дат, назв і т.п. відповідають автори статей.

Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії.

ISBN 978-617-601-074-6

© Автори статей, 2013

Сприятиме підвищенню рівня професіоналізму введення у навчальний план навчального предмету „Основи соціально-педагогічної діяльності”. Курс забезпечить оволодіння компетенціями: - проводити соціально-педагогічну діагностику; - застосовувати різні види консультацій; - здійснювати реабілітаційну та корекційну роботи; - розв’язувати конфліктні ситуації, надавати допомогу у тяжких соціальних ситуаціях; - здійснювати превентивну роботу у соціальному середовищі та ін.

У результаті проведеного дослідження дійшли висновку:

1. Компетентність – це сукупність знань, умінь та навичок, які є результатом освіти і пов’язується з рівнем розвитку майбутнього вчителя початкових класів.. Компетенція–готовність студента до виконання продуктивної діяльності. Базовий рівень компетентності формується упродовж навчання у вищому навчальному закладі, а розширюється унаслідок проходження педагогічної практики та самоосвіти.

2. Основними компонентами, які визначають соціально-педагогічну компетенцію майбутнього учителя початкових класів є особистісна, предметно-теоретична і професійно-практична компетентності.

3. Професійну компетенцію майбутнього вчителя початкових класів забезпечить принцип комплексного навчання у вищому навчальному закладі. Сприятиме удосконаленню соціально-педагогічної компетентності студентів вивчення навчального предмету „Основи соціально-педагогічної діяльності”.

Список використаних джерел

1. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник/ З.Н.Курлянд, Р.І.Хмелюк, А.В.Семенова та ін.; За ред. З.Н.Курлянд. –К.: Знання, 2007. – 495 с.

2. Соціальна педагогіка: мала енциклопедія/ За заг. ред. проф.. І.Д.Звереві. –К.: Центр учбової літератури, 2008. – 336.)

3. Компетентнісний підхід у сучасній освіті:світовий досвід та українські перспективи / Під заг. ред. .О. В. Овчарук. –К.:”К.І.С.”, 2004. – 112 с.

4.Шевців З.М. Соціально-педагогічна діяльність як навчальний предмет // У зб.: Оновлення змісту , форм та методів навчання і виховання в закладах освіти\ Наукові записки РДГУ. –Випуск 35, 2006.-С.35-38.

5.

3.М. Основи соціально-педагогічної діяльності. Навч.посіб. / З.Шевців. -К.:Центр учбової літератури, 2012. -248 с.

ПРО ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ПІДХІД У ТРУДОВОМУ НАВЧАННІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Шутяк Володимир Георгійович,

кандидат педагогічних наук,

доцент кафедри теорії і методики професійної освіти,

Рівненський державний гуманітарний університет

Постановка проблеми. Учні початкових класів, які сьогодні навчаються в школі, через десять років вийдуть з її стін і ввіллються у виробництво, будуть брати участь у різних технологічних процесах, освоювати техніку. Постійні зміни, що відбуваються у промисловості й суспільстві вцілому, призводять і до частих змін функцій робітників, частині з яких доводиться переходити з однієї галузі в іншу, а то й оволодівати новими професіями. У зв’язку з цим народному господарству необхідні кадри, здатні швидко реагувати на ті зміни, оперативно освоювати нові машини й технологічні процеси. Такий орієнтир дає політехнічна освіта, яка в теорії і на практиці повинна знайомити учнів з основними принципами всіх процесів виробництва, з тим спільним, що є в будь-якому виробництві [6, с. 58].

І сьогодні, стверджують О. Калігаєва та В. Сидоренко, до найважливіших завдань загальноосвітньої школи, що визначають стан підготовки випускників до життя в умовах переходу до ринкової економіки, слід віднести забезпечення якісно нового рівня політехнічної освіти. Її необхідність визначається тим, що вміння орієнтуватись у світі техніки стало невід’ємною складовою частиною світогляду кожної сучасної людини, її освіченості в найширшому розумінні цього слова [5, с.4].

Політехнічна освіта передбачає теоретичне і практичне ознайомлення учнів з техніко-технологічними, організаційно-економічними основами й соціальними аспектами сучасного виробництва, що забезпечує гармонійний розвиток і професійну орієнтацію молоді, підготовку до виконання трудових функцій та їх можливої зміни [5, с.6]. Досягнення означеної мети може бути забезпечене за рахунок реалізації наступних завдань:

1. Формування діалектичного підходу до явищ навколишнього світу, становлення морально-етичних і естетичних ідеалів, пов’язаних з трудовою діяльністю.

2. Засвоєння системи політехнічних знань і умінь необхідних для оволодіння професіями сучасного виробництва.

3. Професійна орієнтація учнів необхідна для свідомого вибору ними професії, що відповідає їх можливостям і потребам.

4. Розвиток розумових здібностей, здатності до перенесення набутих знань і вмінь у нові умови діяльності.

Погляди вищезгаданих авторів на зміст політехнічної освіти та її найактуальніші завдання поділяє М.С. Янцур – завідувач кафедри технологічної освіти Рівненського державного гуманітарного університету [7].

Мета статті – на основі аналізу навчальної програми виявити суть і зміст політехнічної освіти молодших школярів, показати можливості її реалізації на уроках трудового навчання в початкових класах.

Виклад основного матеріалу дослідження

На політехнічний підхід до здійснення трудового навчання молодших школярів наголошує Державний стандарт початкової загальної освіти. Освітня галузь «Технологія» передбачає формування в учнів уявлення про предметно-перетворювальну діяльність людини, світ професій, здатності до формування творчих задумів, усвідомленого дотримання безпечних прийомів роботи та користування інструментами і матеріалами, а також розвиток пізнавальної і технічної обдарованості, технічного мислення у процесі творчої діяльності, навичок ручних технік обробки матеріалів, уміння користуватися технічною термінологією та графічною інформацією, вміння працювати з комп'ютером [1, с. 9].

Усяка продуктивна праця передбачає наявність предметів праці (матеріалів), знарядь праці (інструментів) та самої трудової діяльності, в результаті якої виробляється продукт праці (закінчений виріб). Ми згодні з Я.А. Рожньовим у тому, що ці чотири елементи можна покласти в основу визначення змісту політехнічних знань і вмінь [4, с.31]. Проаналізувавши програму з трудового навчання [2], до змісту політехнічної освіти молодших школярів ми віднесли такі знання й уміння:

1) знання про предмети праці й уміння їх визначати за зовнішніми ознаками:

- знання про паперово-картонажне, поліграфічне, текстильне виробництва, будівництво, транспорт, металургію і сільське господарство, електрику і її використання в народному господарстві й побуті; про різні види, властивості та застосування паперу, картону, ниток, тканини, природних і будівельних матеріалів, пластиліну, металів, пластмас;

- уміння визначати в процесі спостережень і дослідів основні властивості перерахованих вище матеріалів, добирати потрібні для виготовлення виробу та раціонально їх використовувати;

2) знання про знаряддя праці, уміння визначати їх та оперувати ними:

- знання про техніку, принципову будову машини (двигун, передавальний механізм, робочий орган, система управління), про ручні знаряддя праці та правила користування ними (лінійка, кутник, циркуль, ніж, ножиці, шило, свердлик, голка, гачок для в'язання, викрутка, гайковий ключ, молоток, киянка, струбцина, ножівка, кусачки, круглогубці, плоскогубці, лопата, граблі, сапа), про деякі джерела енергії;

- уміння правильно зберігати й користуватися перерахованими вище ручними знаряддями праці, добирати необхідні з них для виконання роботи, перевіряти їх справність і придатність до використання, визначати основні частини машин;

3) знання про трудову діяльність людини, уміння виконувати певні види праці:

- знання про організацію робочого місця, планування трудового процесу, конструювання продуктів праці, виконання технологічних операцій (розмічання, вимірювання, різання, монтаж, оздоблення), здійснення самоконтролю й оцінки праці, особливості вирощування деяких рослин, про працю людей найбільш поширених професій;

- уміння правильно організувати своє робоче місце, дотримуватись правил особистої гігієни, розчленовувати трудовий процес, планувати роботу й виконувати її за зразком, технічним малюнком, технологічною картою та самостійно з творчим підходом і проявом власної ініціативи, виконувати в різних умовах основні трудові операції, читати найпростіші креслення, ескізи, визначати розміри заготовок, аналізувати виробу, здійснювати самоконтроль та оцінювати результати праці, регулювати моделі, знаходити помилки і виправляти їх, спостерігати й перевіряти свої спостереження шляхом дослідів, трудової практики, робити з них правильні висновки, застосовувати в праці знання, набуті при вивченні різних предметів, пов'язувати свій трудовий досвід з виробничим оточенням, працюю старших, організувати свою діяльність у колективі, правильно розподіливши завдання;

4) знання про продукти праці, уміння їх виготовляти:

- знання про продукти праці з різних матеріалів, макети і моделі, деякі машини й технічні пристрої, усвідомлене розуміння призначення виробів;

- уміння виготовляти передбачені навчальною програмою продукти праці, бережливо до них ставитися, виготовляти макети і моделі, перевіряти й випробовувати їх у дії, знаходити можливості вдосконалення конструкції виробу.

Провідна роль у політехнічній освіті молодших школярів належить трудовому навчання, на уроках якого діти ознайомлюються з основами сучасного виробництва, технологічними процесами, можливостями використання людиною законів природи. Учні, виконуючи різні трудові операції, вчаться переносити набуті раніше знання й уміння в нові умови діяльності, в них розвиваються розумові здібності, необхідні морально-психологічні якості.

Наведемо фрагмент уроку, на якому в учнів формуються загальні уявлення про метали та їх сплави, виробництво, застосування, обробку дроту.

- Діти, що сталося б, якби раптом зникли метали? – звертається вчитель до учнів.

З дитячих відповідей робимо висновок, що метали мають широке використання, а тому їх виробництво – одна з найголовніших галузей промисловості, яка визначає рівень розвитку всього народного господарства країни. Ця галузь називається металургією.

Учитель розповідає, що розплавлені метали можна змішувати один з одним або додавати до них інші речовини, у результаті чого утворюються сплави.

Метали і їх сплави бувають чорні й кольорові. До чорних належить залізо, до кольорових – алюміній, мідь, свинець, олово, цинк, нікель, срібло, золото тощо. Найпоширенішими кольоровими сплавами є бронза, латунь і дюраль, а чорними – лише чавун і сталь. Усі метали тверді (крім ртуті), як правило, міцні, не пропускають води. Залізо – темно-сірого кольору, на повітрі іржавіє; мідь – червоняста, алюміній – сріблясто-білий, легкий, цинк – сірий. Учитель демонструє колекцію металів і сплавів, навчає дітей розпізнавати їх види, пояснює властивості кожного.

Чавун виплавляють із залізної руди в доменних печах. Для його виробництва руду відповідно підготовляють: подрібнюють на спеціальних машинах, промивають водою, щоб позбутися домішок, які не містять заліза, тоді випалюють, щоб видалити воду. Процес одержання чавуну із залізної руди відбувається в доменній печі.

У результаті переплавлення чавуну в спеціальних мартенівських печах отримують сплав, який називається сталлю. Варіння сталі – дуже складна й відповідальна справа. Головний робітник тут – сталевар. Йому необхідні фізична сила, добрий зір і глибокі знання. Адже він визначає час заливання чавуну в піч, стежить, щоб розплавлена рідина добре перемішалася і закипіла, щоб вчасно були внесені потрібні добавки, вилучені шкідливі домішки, визначає готовність і час виливання сталі.

Метал, зварений у мартенівській печі, ніби вдруге народжується. Він втрачає крихкість чавуну, стає міцним, ковким, з нього можна виготовляти безліч найрізноманітніших виробів (від голок до основних частин машин та залізничних рейок).

Із звареної сталі на металургійних комбінатах прокатуванням виготовляють сортові матеріали різного профілю: квадратного, кутового, рейкового, штабового (плоского), круглого. Дріт малих діаметрів виготовляють волочінням, суть якого полягає в протягуванні круглої заготовки в холодному стані через спеціальний отвір, величина якого менша від діаметра заготовки. Використовується найчастіше дріт сталевий, алюмінієвий, мідний, золотий.

У процесі виготовлення різних виробів учні ознайомлюються з операціями з обробки дроту: вирівнюванням, відмірюванням, зачищенням торців напилком, відкушуванням гострозубцями, згинанням плоскогубцями чи круглогубцями.

У навчанні молодших школярів доцільним прийомом роботи ручними знаряддями праці значне місце займає демонстрація вчителем цих прийомів, контроль за їх виконанням, а також достатня можливість у дітей закріпити їх у практичній діяльності. Завдання вчителя полягає в тому, щоб виділити загальні прийоми роботи і навчити учнів переносити їх у різні ситуації. Тоді школярі, використовуючи набуті знання й уміння, зможуть працювати над виготовленням будь-яких виробів.

Не менш важливе значення для учнів початкових класів має їх ознайомлення з трудовою діяльністю людей. Учитель на конкретних прикладах показує дітям, що виробництво будь-якої промислової продукції включає в себе декілька етапів. Спочатку конструктор розробляє креслення майбутнього виробу, робить необхідні розрахунки, технолог планує послідовність його виготовлення. Далі технічна документація, сировина й матеріали поступають у цехи підприємства, де робітники, ознайомившись із кресленням, готують необхідні інструменти й верстати і виконують різні технологічні операції. У результаті такої спільної діяльності людей виробляється певний продукт праці.

Психолого-педагогічні дослідження [3] й практика роботи початкової школи свідчать, що учням доступна така система знань про трудову діяльність людей:

1. Усе, чим користуємося в житті, усі матеріальні й духовні блага створені працею людини.
2. Для створення продуктів праці необхідні матеріали й інструменти. У результаті трудової діяльності предмет праці перетворюється в готовий виріб.
3. Кожен продукт праці має певну цінність і служить задоволенню потреб людини.
4. Продукт праці найчастіше виготовляється із сировини, взятої з природи. Через те природу треба оберігати, а матеріали – економити.
5. Усяка робота повинна бути попередньо продумана, спланована, підготовлена.
6. Праця завжди вимагає певних зусиль для подолання труднощів.
7. Результати праці залежать від ставлення кожної людини до своїх обов'язків.
8. Трудиться кожна доросла людина, виробляючи щось необхідне, корисне для інших людей. Молодші школярі можуть надавати посильну допомогу старшим.
9. Велике значення в житті людини мають і ті заклади, які продукції не випускають, а займаються обслуговуванням населення (транспорт, зв'язок, торгівля і ін.).

Поряд із розглянутими завданнями в початкових класах вирішується проблема і загальнотрудової підготовки учнів, тобто формування в них знань і вмінь, які є спільними для будь-якого виду трудової діяльності. До них належать уміння раціонально організувати робоче місце, берегти інструменти й обладнання, економити матеріали, планувати свою діяльність, здійснювати самоконтроль, знаходити шляхи вдосконалення виробу.

З перших уроків учитель знайомить дітей з правильною організацією робочого місця, доводить до свідомості учнів, що зразкове його дотримання – обов'язкова умова всякої праці, один із засобів досягнення успіху в трудовій діяльності. Молодші школярі повинні засвоїти такі правила:

1. Робоче місце тримають у чистоті. На ньому знаходяться лише ті матеріали й інструменти, які необхідні саме для цієї роботи.
2. Робоче місце організують так, щоб було зручно працювати двома руками.
3. Кожен предмет має своє місце, і його розміщують на такій відстані, щоб не було зайвих рухів.
4. Те, що береться правою рукою, лежить справа, а те, що лівою – зліва.
5. Інструменти, необхідні частіше, знаходяться ближче і завжди на своєму місці.
6. Технологічні картки, креслення, шаблони тощо розміщують посередині столу за матеріалами й інструментами, щоб вони не заважали роботі й не були пошкоджені.
7. Після закінчення трудової діяльності робоче місце учень прибирає, чистить одяг і миє руки.

Учитель наполегливо добивається засвоєння учнями визначених вище вимог, наголошує на важливості їх дотримання, аж поки діти самостійно осмислять це і на власному досвіді переконаються в необхідності правильної організації та дотримання порядку на робочому місці.

Не менш важливе значення для майбутніх трудівників має формування вміння планувати свою діяльність. Насамперед молодші школярі повинні навчитися розбивати роботу на етапи. Це досягається під час інструктажу й аналізу виробу, коли вчитель ставить перед дітьми запитання: «З яких частин складається виріб? Що треба зробити спочатку? Що потім? Що далі?» Учні звикають постійно думати, аналізувати, зіставляти, і в процесі роботи починають самі ставити собі питання: «З чого почати виготовлення виробу? Який матеріал найкраще вибрати? У якій послідовності виконувати трудові операції? Як оздобити виріб?» Поступово діти звикають до розбиття праці на етапи і визначення послідовності їх виконання. У цьому їм може допомогти графічна документація (інструкційні картки, креслення, схеми), на якій зображені основні етапи роботи над виробом та визначена їх послідовність.

Процес аналізу своїх дій і вміння задалегідь продумати їх зміст і порядок виконання тісно пов'язані з найпростішими формами самоконтролю, який передбачає вміння знаходити, виправляти й попереджати помилки в роботі, порівнювати виріб із зразком чи його графічним зображенням. Чим детальніше учень може уявити собі зміст трудових операцій, тим зрозуміліші для нього етапи виготовлення виробу, тим частіше він може здійснювати самоконтроль своїх дій. При цьому слід зазначити, що контролюється не лише остаточний продукт праці, а й усі етапи роботи над ним. Разом з тим контролюючі операції не виділяються спеціально, а об'єднуються з виконавчими.

Здійснення самоконтролю виховує в молодших школярів критичне ставлення до себе, волю й цілеспрямованість, формує вміння долати особисті недоліки, розвиває здібності знаходити шляхи раціонального вирішення всіх трудових завдань у різних ситуаціях.

Політехнічна спрямованість уроків праці посилюється при встановленні міжпредметних зв'язків з іншими дисциплінами, насамперед з математикою, природознавством, образотворчим мистецтвом. Головне в дидактичному процесі – виділяти те спільне, що є в змісті навчальних предметів, і вчити учнів застосовувати на практиці отримані знання й уміння. Установлення міжпредметних зв'язків посилює практичну спрямованість усієї системи початкового навчання, пов'язує набуті дітьми знання з їх практичною діяльністю.

Висновки

Політехнічна освіта має бути невід'ємним елементом загальної середньої освіти. Її необхідність визначається метою освітньої галузі «Технології», яка полягає у створенні умов для формування технічно і технологічно освіченої особистості, підготовленої до життя і активної трудової діяльності в умовах сучасного високотехнологічного суспільства. Уроки трудового навчання в початкових класах мають хороші можливості для забезпечення дітей доступними політехнічними знаннями й уміннями, ознайомлення їх з трудовою діяльністю людей, основами виробництва, технікою, найбільш поширеними професіями.

Створити в учнів уявлення про основи сучасного виробництва можна лише в тому випадку, коли буде забезпечено дидактичний зв'язок між знаннями й уміннями, якими школярі оволодівають у результаті вивчення всіх предметів, під час трудової діяльності й позакласної роботи. Міжпредметні зв'язки дають можливість показати учням «універсальність» політехнічних знань і умінь, «перенесення» й використання їх у нових виробничих умовах.

Список використаних джерел

1. Державний стандарт початкової загальної освіти // Початкова освіта. – 2011. – № 18. – С. 5-15.
2. Навчальні програми для загальноосвітніх навчальних закладів із навчанням українською мовою. 1-4 класи. – К.: Видавничий дім «Освіта», 2012. – С. 296-313.
3. Психологические вопросы трудового воспитания / Под ред. В.И. Войтко, В.А. Моляко. – К.: Радянська школа, 1979. – С. 50-63.
4. Рожнев Я.А. Методика трудового обучения с практикумом в учебных мастерских: Учебное пособие для учащихся пед. училищ / Я.А. Рожнев. – М.: Просвещение, 1988. – С. 7-12, 31-33.
5. Сидоренко В. Політехнічна освіта: сучасне бачення проблеми / В. Сидоренко, О. Калігаєва // Трудова підготовка в закладах освіти. – 2005. – № 2. – С. 4-7.
6. Шутяк В.Г. Методика трудового навчання в початкових класах: Посіб. для студ. педагогічних факультетів / В.Г. Шутяк. – Рівне: РДГУ, 2001. – С. 58-83.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	3
-----------	---

НАПРЯМ

"АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ"

<i>Павелків Роман Володимирович</i> ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ РОЗВИТКУ ЛІДЕРСЬКИХ ЯКОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ	5
<i>Сілков Валерій Васильович</i> ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДІЙСНЮВАТИ НАСТУПНІСТЬ У НАВЧАННІ МАТЕМАТИКИ МІЖ I-IV ТА V-VI КЛАСАМИ	7
<i>Колупаєва Тетяна Євстафіївна</i> СТАНДАРТИ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ У ЄВРОПЕЙСЬКОМУ ВИМІРІ	10
<i>Белаши Тетяна Степанівна</i> ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНИХ УМІНЬ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА	13
<i>Болгар Олена Миколаївна</i> ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛІВ КІНЦЯ ХІХ – ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТТЯ	16
<i>Боровець Олена Віталіївна</i> ФОРМУВАННЯ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ	19
<i>Бричок Борис Павлович</i> МАЙБУТНІЙ ВЧИТЕЛЬ ФОРМУЄТЬСЯ ЩЕ ЗА ШКІЛЬНОЮ ПАРТОЮ	22
<i>Бричок Світлана Борисівна</i> ТВОРЧИЙ ПОТЕНЦІАЛ МАЙБУТНЬОГО ПЕДАГОГА: ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ РОЗВИТКУ	24
<i>Веремчук Алла Петрівна</i> ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ВЧИТЕЛЯ І СУЧАСНІ ВИМОГИ ДО ЙОГО ОСОБИСТОСТІ	28
<i>Гданьян Олександр Олександрович</i> ДИДАКТИЧНА МОДЕЛЬ ФОРМУВАННЯ ЕМОЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ	31
<i>Грицай Наталія Богданівна</i> ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ МЕТОДИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ У СУЧАСНІЙ ВИЩІЙ ШКОЛІ	33
<i>Гудовсек Оксана Анатоліївна</i> АРТПЕДАГОГІКА - НОВИЙ НАПРЯМ В СИСТЕМІ ВИХОВАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	35
<i>Дерманська Наталі Вікторівна</i> ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ДОСВІДУ В.СУХОМЛІНСЬКОГО В СУЧАСНИХ УМОВАХ	37
<i>Дмитренко Галина Олександрівна</i> ОСНОВИ РЕАЛІЗАЦІЇ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ПІДХОДУ ДО ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ	40
<i>Захарчук Зоя Олександрівна</i> ХОРОВА ДЕКЛАМАЦІЯ ЯК ЗАСІБ УСВІДОМЛЕННЯ ФАКТИЧНОГО ТА ОБРАЗНОГО ЗМІСТУ ВІРША, ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК ВИРАЗНОГО ЧИТАННЯ	42
<i>Іскра Лілія Віталіївна</i> ІДЕЇ ВИХОВАННЯ В ДУСІ МИРУ У СУЧАСНІЙ ШКІЛЬНІЙ ОСВІТІ	47

<i>Катеринюк Вікторія Іванівна</i>	ГУМАНІСТИЧНА СПРЯМОВАНІСТЬ ПЕДАГОГІЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ШЛЯХ ПОПЕРЕДЖЕННЯ КОНФЛІКТІВ У НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ	48
<i>Красовська Ольга Олександрівна</i>	ЗНАННСВІЙ КОМПОНЕНТ У ЗМІСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ В ГАЛУЗІ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ	50
<i>Мартинчук Ольга Володимирівна</i>	БОЛОНСЬКИЙ ПРОЦЕС У ЙОГО ГЕНЕЗИСІ ТА РОЗВИТКУ	53
<i>Міщениця Оксана Миколаївна</i>	ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ САМОСВІДОМОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	56
<i>Мішук Наталія Андріївна</i>	РОЗВИТОК КРЕАТИВНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЯК ПРОГНОЗУВАННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО РОЗВИТКУ	59
<i>Петрушина Неоніла Павлівна</i>	НАДАННЯ ПІДТРИМКИ УЧНЯМ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ В СУЧАСНІЙ ШКОЛІ	62
<i>Рудич Зінаїда Володимирівна</i>	СОЦІОКУЛЬТУРНА КОМПЕТЕНЦІЯ В МЕРЕЖІ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ	64
<i>Сафронюк Інна Іванівна</i>	ПРИКЛАДНА ІННОВАТИКА В СКЛАДНИХ УМОВАХ	66
<i>Шевців Зоя Михайлівна</i>	ПРАКТИКА ЯК УМОВА ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНО- ПЕДАГОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ	69
<i>Шутяк Володимир Георгійович</i>	ПРО ПОЛІТЕХНІЧНУ ОСВІТУ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	71
<i>Яковишина Тетяна В'ячеславівна</i>	ІННОВАЦІЙНА ПЕРЕБУДОВА НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ У РОБОТІ КАФЕДРИ ПЕДАГОГІКИ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ	75
<i>Юрчик Леся Михайлівна</i>	ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ	78

НАПРЯМ

"РЕАЛІЗАЦІЯ КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ В НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ СУЧАСНОЇ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ"

<i>Андрущук Мирослава Володимирівна,</i>	УКРАЇНСЬКЕ ЧИТАННЯ 3 КЛАС	81
<i>Болгар Олена Миколаївна</i>	ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ТА ІМІДЖ СУЧАСНОГО ВЧИТЕЛЯ	84
<i>Гойда Ольга Петрівна</i>	УРОК АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ. 2 КЛАС (ЗА ПІДРУЧНИКОМ О. КАРП'ЮК)	86
<i>Грибчук Світлана Миколаївна, Невелічук Лариса Петрівна</i>	РЕАЛІЗАЦІЯ КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ В НАВЧАННІ МОЛОДШИХ КЛАСІВ	89
<i>Грицюта Олена Анатоліївна, Кривко Валентина Григорівна, Мосійчук Галина Анатоліївна</i>	РЕАЛІЗАЦІЯ КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ В НАВЧАННІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	91
<i>Дзюбук Галина Володимирівна</i>	ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЯК НЕОБХІДНА УМОВА РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ В "ШКОЛІ ЩАСЛИВОЇ ДИТИНИ"	96

<i>Дубінська Олена Володимирівна</i> ІНТЕГРОВАНІЙ УРОК (ЧИТАННЯ, ПРИРОДОЗНАВСТВО, ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО) 1 КЛАС	<u>98</u>
<i>Кухарчук Валентина Степанівна</i> УРОК ПИСЬМА В БУКВАРНИЙ ПЕРІОД НАВЧАННЯ ГРАМОТИ	<u>100</u>
<i>Мащенко Вікторія Ігорівна</i> ОЗНАЙОМЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ З ЕЛЕМЕНТАМИ МИЛОЗВУЧНОСТІ ТА ВИРАЗНОСТІ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ	<u>103</u>
<i>Миронюк Галина В'ячеславівна</i> ПСИХОЛОГО-ЛІНГВІСТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ МОВЛЕННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	<u>106</u>
<i>Порадюк Оксана Миколаївна</i> ОПТИМАЛЬНІ ШЛЯХИ САМОРОЗВИТКУ, САМОВДОСКОНАЛЕННЯ ТА САМОРЕАЛІЗАЦІЇ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ ЧИТАННЯ	<u>109</u>
<i>Приходько Лариса Миколаївна</i> ФОРМУВАННЯ МАТЕМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ШЛЯХОМ ВИКОРИСТАННЯ ІГОР, ІГРОВИХ СИТУАЦІЙ У НАВЧАЛЬНО - ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ	<u>112</u>
<i>Раджабова Тетяна Миколаївна</i> УРОК СЛОВЕСНОСТІ В 2-ОМУ КЛАСІ	<u>115</u>
<i>Рябова Олена Анатоліївна</i> УРОК МАТЕМАТИКИ 1 КЛАС	<u>118</u>
<i>Саковська Тетяна Миколаївна</i> ВИХОВНА ГОДИНА. 1 КЛАС	<u>121</u>
<i>Сидорук Галина Василівна</i> УРОК З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ (4 КЛАС ЗА ПІДРУЧНИКОМ О. КАРП'ЮК)	<u>124</u>
<i>Стельмах Ольга Миколаївна</i> ВИХОВНА ГОДИНА	<u>127</u>
<i>Суржук Тетяна Борисівна</i> ОПРАЦЮВАННЯ НАВЧАЛЬНОГО ТЕКСТУ В УМОВАХ ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОГО НАВЧАННЯ НА УРОКАХ ЧИТАННЯ	<u>129</u>
<i>Тимошенко Оксана Анатоліївна</i> ВИХОВНА ГОДИНА	<u>132</u>
<i>Тишина Вікторія Вікторівна</i> ВИХОВНА ГОДИНА 3 КЛАС	<u>137</u>
<i>Ткачук Ольга Сергіївна</i> ФОРМУВАННЯ ФОНЕТИКО-ОРФОЕПІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	<u>140</u>
<i>Усач Лариса Володимирівна</i> ВЗАЄМОДІЯ ПЕДАГОГА ТА СІМ'Ї ПРИ ФОРМУВАННІ ЕТНОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ В УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ	<u>141</u>
<i>Фірсова Ольга Валеріївна</i> УРОК МАТЕМАТИКИ. 3 КЛАС	<u>145</u>
<i>Шоха Олена Святославівна</i> УКРАЇНСЬКА МОВА. 3 КЛАС	<u>149</u>
<i>Яценя Алла Володимирівна</i> МАТЕМАТИКА. 1 КЛАС	<u>153</u>